

zich niet in de kaart wilde laten zien. De Russische dictator had in Jalta gezegd dat hij verwachtte dat de oorlog met Duitsland tot in de zomer van '45 zou duren. Denkbaar was het dat nauwere samenwerking tussen de Russische en de Geallieerde strijdkrachten, bijvoorbeeld in de vorm van het regelmatig uitwisselen van informatie, het einde van die oorlog zou bespoedigen – elke vorm van nauwere samenwerking was door Stalin afgewezen. Er was overigens voor de Geallieerde oorlogsleiders generlei reden om ontevreden te zijn over wat de Russen presteerden: terwijl hun eigen strijdkrachten zich midden december door het Ardennen-offensief lelijk hadden laten verrassen en een maand later pas het verloren gegane terrein hadden heroverd, had het Russische winteroffensief weer spectaculaire successen opgeleverd.

Naar de Oder!

Het gehele gebied tussen de Oder en de linie die het Rode Leger in zijn zomeroffensief had bereikt (zie kaart VI op pag. 819), was door de Duitsers in de tweede helft van '44 in staat van verdediging gebracht: Duitse burgers en Poolse en andere dwangarbeiders hadden er van oost naar west zeven linies aangelegd bij welke verdediging de *Wehrmacht* veel tijd hoopte te winnen, maar toen de Russen op 12 januari, o.m. van hun grote bruggehoofd over de Weichsel uit, in het offensief gingen, was er spoedig geen houden meer aan. Aan de sectoren die zij voor het forceren van doorbraken hadden uitgekozen (alle concentratiemarsen daarheen hadden 's nachts plaatsgevonden), hadden zij o.m. negenmaal zoveel troepen en tienmaal zoveel tanks en stukken geschut staan als de Duitsers. Al op de eerste dag van het offensief werden de Duitse linies plaatselijk over breedten van 15 tot 20 kilometer doorbroken, talrijke Duitse eenheden werden volledig uit elkaar geslagen. Na zes dagen strijd had het grootste gat dat in het Duitse front was geslagen, een breedte van ca. 250 kilometer. Door dat gat en door andere gaten snelden de Russische divisies voorwaarts. Uit Warschau (een paar honderd inwoners hadden zich in de vrijwel verwoeste stad in kelders en riolen verstopt) trokken de laatste Duitsers op 17 januari weg, uit Lodz en Krakau op de 19de. Tijd om de Oppersilezische industrie te vernielen hadden de Duitsers niet – al op de 21ste stond een voorhoede van het Rode Leger in de buurt van Breslau aan de Oder.

Precies zoals zij zes maanden eerder bij de Weichsel hadden gedaan,